

Název školy: **Jabok – Vyšší odborná škola sociálně pedagogická a teologická**
Modul: **T2229 Religionistika a biblistika**
Typ modulu: **povinný**
Forma hodnocení: **zkouška**
Vyučující: **Dr. Ing. Ladislav Heryán, Th.D. a Zdenko Š Širka, Ph.D**
Letní semestr 2025/26; 2. ročník

Religionistika a biblistika

Anotace předmětu:

Tento předmět nabízí srovnávací pohled: zatímco religionistika popisuje náboženství a jejich metody z venku; biblistika je příkladem práce s klíčovým textem vybraného náboženství zevnitř. Předmět poskytne informace o náboženství obecně, o významných světových náboženstvích, o religiozitě a jejím zkoumání, o současné religiozitě. Zdůrazněny budou náboženské aspekty, jichž si religionistika všímá, a mohou být cenné pro profese vyžadující respekt k člověku. Předmět dále představí biblistiku jako vstup do reálií jednoho z náboženství, s ohledem na způsob života v kontextu židovsko-křesťanského a dnes i našeho západoevropského uvažování.

Cíl předmětu:

Připravit studenty k setkávání s náboženskými fenomény v sociálních službách. Vede k toleranci, dialogu a spolupráci. Na příkladech interpretace biblických textů „zvědomit“ kontext sociálního a teologického uvažování, jako příklad spojení ideových i praktických souvislostí v křesťanství.

Podmínky na absolvování předmětu:

- Aktivní účast (diskuse) na kontaktní výuce
- Závěrečné kolokvium o biblistické literatuře
- Odevzdat a prezentovat religionistický pastorační rozhovor

Kolokvium:

- Bude 03.12.2025 na hodině
- Studenti již po první přednášce vytvoří skupiny po 5 členech
- Každá skupina si na základě přednášené látky a studia literatury připraví biblické téma, schválené vyučujícím, a za pomoci např. power-pointové prezentace ho představí celé třídě a odpoví na případné dotazy
- Trvání: 20 min
- Dodatečné termíny kolokvia budou v lednu

Religionistický pastorační rozhovor:

- uskutečnit religionistický pastorační rozhovor s osobou, která je aktivní věřící jakéhokoliv náboženství/konfese/víry/seky (kromě tradičního křesťanství!!!), zapsat a odevzdat protokol
- partner rozhovoru tedy může být např. budhista, muslim, žid, mormon, nebo stoupenec Hare Krišna, etc. (ale ne křesťan)
- téma rozhovoru by se mělo týkat náboženství, víry, svátků, rituálů, jakékoliv náboženské téma

- Rozsah: min. 3 normostrany plus titulní strana (řádkování 1,5, písmo 12b)
- Struktura: 1. kazuistika, popis případu, kontext: kdo, kde, kdy jak, proč; 2. protokol rozhovoru; 3. vlastní vyhodnocení, reflexe
- Protokol budete ústně představovat a obhajovat 17.12.2025 na hodině před celou třídou
- V textové podobě odevzdat protokol pastoračního rozhovoru v ISu 24h *před* zkouškou, jeden exemplár přinést s sebou pro vyučující, a krátce (3-5 min.) případ představit.
- Dodatečné termíny prezentace (spolu s kolokviem) budou v lednu.

Seznam studijní literatury:

- HELLER, Jan a MRÁZEK, Milan. *Nástin religionistiky: uvedení do vědy o náboženstvích*. 2., rev. vyd. Praha: Kalich, 2004.
- HORYNA, Břetislav. *Úvod do religionistiky*. 1. vyd. Praha: Oikúmené, 1994.
- ŠTAMPACH, Odilo Ivan. *Malý přehled náboženství*. Tišnov: Sursum, 1992.
- ŠTAMPACH, Odilo Ivan. *Na nových stezkách ducha: přehled a analýza současné religiozity*. Vyd. 1. Praha: Vyšehrad, 2010.
- ŠTAMPACH, Odilo Ivan. *Náboženství v dialogu: kritické studie na pomezí religionistiky a teologie*. Vyd. 1. Praha: Portál, 1998.
- ŠTAMPACH, Odilo Ivan. *Přehled religionistiky*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2008.
- KIRSTE, Reinhard, TWORUSCHKA, Udo a SCHULTZE, Herbert. *Svátky světových náboženství*. Vyd. 1. Praha: Vyšehrad, 2002.
- KÜNG, Hans. *Po stopách světových náboženství*. 1. vyd. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2006.
- HORYNA, Břetislav a PAVLINCOVÁ, Helena. *Dějiny religionistiky: antologie*. Olomouc: Nakladatelství Olomouc, 2001.
- PEJŘIMOVSKÝ, Josef. *Náboženství: původ, zkoumání, srovnávání*. V MCM vyd. 1. Olomouc: Matice cyrilometodějská, 1998.
- KÜNG Hans: *Světový étos*. Projekt, Archa, Zlín 1990
- LUŽNÝ Dušan: *Nová náboženská hnutí*, Masarykova univerzita, Brno 1997
- VOJTÍŠEK Zdeněk: *Encyklopedie náboženských směrů v České republice*, Portál, Praha 2004
- PORCH Felix: *Mnoho hlasů - jedna víra*, Zvon, Praha 1993
- KOPPOVÁ Johanna: *Starý zákon - kniha pro dnešní dobu*, Karmelitánské nakladatelství, Kostelní Vydří 2003
- CHIOLERIO Marco: *Blaze tomu, kdo slyší tato slova*, Paulínky, Praha 1997
- RENTDORFF Rolf: *Hebrejská bible a dějiny: Úvod do starozákonní literatury*, Vyšehrad, Praha 1996
- PEKORNÝ Petr, HECKEL Ulrich: *Úvod do Nového zákona. Přehled literatury a teologie*, Vyšehrad, Praha 2013
- BARTON John: *Historie Bible*, Kalich, Praha 2022

Rozpis témat

3. 09	<i>Co je Bible a jak vznikla</i> (Heryán)
10. 09	<i>Náboženství: vznik, definice, pojmy, typologie</i> (Širka)
17.09	<i>Judaismus</i> (Širka)
24. 09	<i>Islám</i> (Širka)
8.10	<i>Jednotlivé fáze biblického příběhu a jeho aktéři</i> (Heryán)
15.10	<i>Bůh, člověk a svět v Bibli</i> (Heryán)
22.10	<i>Ježíš v evangeliích</i> (Heryán)
12.11	<i>Příklad interpretace biblického textu</i> (Heryán)
19.11	<i>Etika světových náboženství</i> (Širka)
26.11	<i>Nové náboženské směry a sekty</i> (Širka)
3.12	KOLOKVIUM
17.12	PREZENTACE